

בראשית רבה (וילנא) פרשת נח פרשה לח ו

... מעשה דור המבול נתפרש, מעשה דור הפלגה לא נתפרש ...

בראשית פרק ו

(יא) ותשחת הארץ לפני האלהים ותמלא הארץ חמס:

בראשית פרק יא

(א) ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים: (ב) ויהי בנסעם מקדם וימצאו בקעה בארץ שניער וישבו שם: (ג) ויאמרו איש אל רעהו הבה נלבנה לבנים ונשרפה לשרפה ותהי להם הלבנה לאבן והחמר היה להם לחמר: (ד) ויאמרו הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים ונעשה לנו שם פן נפוצ על פני כל הארץ: (ה) ויכד יקנן לראות את העיר ואת המגדל אשר בנו בני האדם: (ו) ויאמר יקנן הן עם אחד ושפה אחת לכלם וזה החלם לעשות ועתה לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות: (ז) הבה נרדה ונבלה שם שפתם אשר לא ישמעו איש שפת רעהו: (ח) ויפץ יקנן אתם משם על פני כל הארץ ויחדלו לבנת העיר: (ט) על פן קרא שמה בבבל כי שם בלל יקנן שפת כל הארץ ומשם הפיצם יקנן על פני כל הארץ: פ

בראשית רבה (וילנא) פרשת נח פרשה לח:ז

(1) **ויהי בנסעם מקדם** נסעו מן מדינחא למיזל למדינחא, אמר רבי אלעזר ב"ר שמעון הסיעו עצמן מקדמונו של עולם אמרו אי אפשר לנו לא בו ולא באלהות, (2) **וימצאו בקעה**, ר' יהודה ורבי נחמיה רבי יהודה אומר התכנסו כל עובדי כוכבים לראות אי זה בקעה מחזקת להם ובסוף מצאו, ורבי נחמיה אמר וימצאו (משלי ג) אם ללצים הוא יליץ, (3) **וישבו שם**, אמר רבי יצחק כל מקום שאתה מוצא ישיבה השטן קופץ, א"ר חלבו בכל מקום שאתה מוצא נחת רוח השטן מקטרג, אמר רבי לוי בכל מקום שאתה מוצא אכילה ושתייה השטן מקטרג.

(2) רשב"ם בראשית פרק יא (ד)

הבה נבנה לנו עיר וגו' - לפי הפשט מה חטאו דור הפלגה? אם מפני שאמרו וראשו בשמים, הא כת' ערים גדולות ובצורות בשמים? אלא לפי שצום הק' פרו ורבו ומלאו את הארץ, והם בחרו להם מקום לשבת שם ואמרו פן נפוצ, לפי הפיצם משם בגזרתו:

(3) תורה תמימה בראשית פרק יא (ב)

וישבו שם - תניא, אנשי דור הפלגה לא מרדו אלא מתוך שביעה, שנאמר וישבו שם, ואין ישיבה זו אלא אכילה ושתייה, כמ"ש (פי' תשא) וישב העם לאכול ושתו ויקומו לצחק [ספרי פי' עקב]:

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף קט עמוד א

דור הפלגה אין להם חלק לעולם הבא וכו'. מאי עבוד? אמרי דבי רבי שילא: נבנה מגדל ונעלה לרקיע, ונכה אותו בקרדומות, כדי שיזובו מימיו, מחכו עלה במערבא: אם כן ליבנו אחד בטורא! (אלא) אמר רבי ירמיה בר אלעזר: נחלקו לשלש כיתות, אחת אומרת: נעלה ונשב שם, ואחת אומרת: נעלה ונעבוד עבודה זרה, ואחת אומרת: נעלה ונעשה מלחמה. זו שאומרת נעלה ונשב שם - הפיצם ה', וזו שאומרת נעלה ונעשה מלחמה - נעשו קופים ורוחות ושידים ולילין, וזו שאומרת נעלה ונעבוד עבודה זרה - + בראשית י"א + כי שם בלל ה' שפת כל הארץ. תניא, רבי נתן אומר: כולם לשם עבודה זרה נתכוונו,

חידושי גאונים, עין יעקב, סני' קט

נעשה לנו שם - ע"ד הפשט היו מבקשים להתישב במקום אחד להיותם מחוברים יחד ולא מצאו מקום אלא שניער. וע"כ רצו לבנות עיר ומגדל שיהיה מחזיק את כולם לישוב והמגדל לאות ולשם שיראוהו בני כל העולם ויישירו נגדו ויתישבו באותה העיר ולא במקום אחר וזה פשט "פן נפוצ" ... וע"ד המדרש "ונעשה לנו שם" זה ע"ז ...

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף קט עמוד א

כתיב הכא + בראשית י"א + נעשה - לנו שם, וכתיב התם + שמות כ"ג + ושם אלהים אחרים לא תזכירו, מה להלן עבודה זרה - אף כאן עבודה זרה. אמר רבי יוחנן: מגדל, שליש נשרף שליש נבלע שליש קיים.

רש"י בראשית פרק יא

(ה) בני האדם – [נה] יקִיִּד יִקְנֹק לְרֵאֵת אֶת הָעִיר וְאֶת הַמִּגְדָּל אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם: [א] אלא בני מי, שמא בני חמורים וגמלים, אלא בני אדם הראשון שכפר את הטובה ואמר (ג יב) האשה אשר נתתה עמדי, אף אלו כפרו בטובה למרוד במי שהשפיעם טובה ומלטם מן המבול:

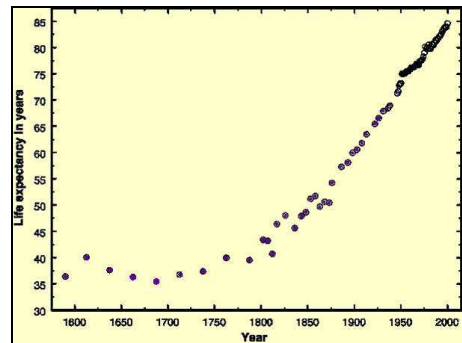
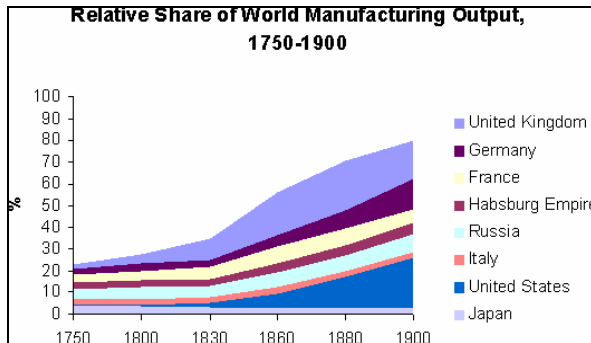
בראשית פרק יא (ג) וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל הָעֵהוּ הִבֵּה נִלְבְּנָה לְבָנִים וְנִשְׂרָפָה לְשָׂרָפָה וְתִהְיֶה לָּהֶם הַלְּבָנָה לְאֶבֶן וְחֲמֹר הִיָּה לָהֶם לְחֹמֶר: (ד) וַיֹּאמְרוּ הִבֵּה נִבְנֶה לָּנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְרֵאשׁוּ בְּשָׂמַיִם וְנַעֲשֶׂה לָּנוּ שֵׁם פֶּן נִפּוּץ עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ:

Richard P. Feynman, *The Meaning of it All* (Penguin Press, 1998)

Once in Hawaii I was taken to see a Buddhist temple. In the temple a man said, 'I am going to tell you something that you will never forget'. And then he said, 'To every man is given the key to the gates of heaven. The same key opens the gates of hell'. And so it is with science. In a way it is a key to the gates of heaven, and the same key opens the gates of hell, and we do not have instructions as to which is which gate. Shall we throw away the key and never have a way to enter the gates of heaven? Or shall we struggle with the problem of which is the best way to use the key? That is, of course, a very serious question, but I think that we can not deny the value of the key to the gates of heaven.

זוהר, וירא קיז.

ובשנת שש מאות לאלף הששי יפתחו שערי החכמה למעלה בעולמות העליונים ויפתחו מעיינות החכמה למטה בעולם הזה ויתתקן העולם ליכנס לאלף השביעי כמו אדם שמכין את עצמו ביום ששי כדי להיכנס ליום השבת, אף כאן כן [העולם יתתקן להיכנס לאלף השביעי שהוא יום שכלו שבת], וסימן [ז"א: רמז] למה שאמרנו: בשנת שש מאות שנה לחיי נח ... נבקעו כל מעינות תהום רבה וארבת השמים נפתחו (בראשית ז: יא):

Person	Invention	Date
James Watt	First reliable Steam Engine	1775
Eli Whitney	Cotton Gin, Interchangeable parts for muskets	1793, 1798
Robert Fulton	Regular Steamboat service on the Hudson River	1807
Samuel F. B. Morse	Telegraph	1836
Elias Howe	Sewing Machine	1844
Isaac Singer	Improves and markets Howe's Sewing Machine	1851
Cyrus Field	Transatlantic Cable	1866
Alexander Graham Bell	Telephone	1876
Thomas Edison	Phonograph, Incandescent Light Bulb	1877, 1879
Nikola Tesla	Induction Electric Motor	1888
Rudolf Diesel	Diesel Engine	1892
Orville and Wilbur Wright	First Airplane	1903
Henry Ford	Model T Ford, Assembly Line	1908, 1913

צפניה פרק ג פסוק ט

כִּי אִזְ אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שְׂפָה בְרוּרָה לְקֹרֵא כָּלֶם בְּשֵׁם יְקִיִּד לְעַבְדּוֹ שְׂכֵם אֶחָד: